

רע"פ 2604/22 - ירון מגן נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 2604/22

לפני: כבוד השופט י' אלרון

המבקש: ירון מגן

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד ב-ע"פ 10519-09-21 מיום 27.2.2022 שניתן על ידי השופטת העמיתה ז' בוסתן, והשופטים ש' בורנשטין ו-מ' קרשן

בשם המבקש: עו"ד עמית פרנטי

החלטה

1. לפני בקשה למתן רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (השופטת העמיתה ז' בוסתן, והשופטים ש' בורנשטין ו-מ' קרשן) ב-ע"פ 10519-09-21 מיום 27.2.2022, בגדרו נדחה ערעור המבקש על הכרעת דינו והתקבל ערעורו על גזר הדין של בית משפט השלום בפתח תקווה (השופטת א' דניאלי) ב-ת"פ 35735-08-18 מיום 28.4.2021 ומיום 20.7.2021, בהתאמה.

2. על פי עובדות כתב האישום, ביום 3.12.2017 בשעה 00:40 לערך, המבקש התארח בבית חברתו בפתח תקווה. מהדירה נשמעה מוזיקה רועשת אשר הפריעה לשכנים המתגוררים בבניין, ולכן אחד מהשכנים (להלן: המתלונן) דפק על דלת הדירה. משפתחה המבקש - איים על המתלונן באומרו "בן זונה אני אדקור אותך", וכן "אני הולך הביתה להביא סכין". אז, חזר המבקש אל המתלונן כשסכין מטבח בידו, כשידו למטה והלהב מופנה לכיוון המתלונן.

בגין האמור, יוחסה למבקש עבירת איומים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק).

3. לאחר בחינת הראיות ושמיעת כלל העדים, המבקש הורשע במיוחס לו בכתב האישום. בית משפט השלום נתן אמון בשלושת עדי התביעה - המתלון וזוג שכניו, וכעולה מעדויותיהם השלושה יצאו מדירותיהם בשעת לילה מאוחרת על מנת לבקש מהמבקש להנמיך את עוצמת המוזיקה החזקה שנשמעה מדירתו, אך הוא לא פתח את הדלת. משהמתלון דפק על הדלת פעם נוספת, יצא לעברו המבקש כשהוא כועס ועצבני, ואיים עליו במילים אותן לא הבין המתלון, בשל היותו עולה חדש.

בית משפט השלום קבע כי המתלון חש מאוים מהמבקש, לאור הבנתו כי אמר לו "מילים לא טובים" כלשון המתלון, ולנוכח התנהלות המבקש. בני הזוג השכנים, כעולה מעדותם, אף הבינו היטב את דברי המבקש, ואיומו כי "יביא סכין" ויעשה בה שימוש. צוין, כי לאחר מכן, השניים אף ראו את המבקש מוציא חפץ חד מדירתו, ללא קביעה פוזיטיבית כי מדובר בסכין.

נקבע כי הסתירות שבין עדויות השכנים, להן טענה ההגנה, הן "סתירות [ה] אינהרנטיות לסיטואציה מלחיצה, מאיימת ומתפתחת", אינן יורדות לשורש העניין ואינן פוגעות באמון שניתן בהן. אף העובדה שהמתלון עצמו לא ראה את החפץ החד בו אחז המבקש, הוסברה על ידי העדים בכך שדירותיהם ממוקמות באופן שהשפיע על זוויות ראייתם.

מנגד, בית משפט השלום לא נתן אמון בעדות המבקש, לפיה המתלון הוא שהחל לצעוק ולקלל, וכי לא איים או עשה שימוש בסכין. זאת משלא העיד ולו עד הגנה אחד, אשר יכול היה לתמוך בגרסתו, ובכלל זה את חברתו ושאר האנשים שטען כי נכחו בדירה. לכך הוסיף בית המשפט, כי צפייה בסרטון המתעד חלק מהאירוע, מלמדת כי היה צורך לרסן את המבקש, טענה אשר אף היא הוכחה על ידו.

4. בגזר דינו, בית משפט השלום נתן דעתו להרשעותיו הקודמות של המבקש, למאסריו הקודמים, ולהיעדר נטילת אחריות מצדו. עוד צוין, כי העבירה בוצעה בחלוף תשעה חודשים בלבד מגזר דינו האחרון, עת תלוי ועומד נגדו עונש מאסר מותנה, ושעה שהמבקש עבר לכאורה "טיפול משמעותי", והיה תחת צו מבחן.

נוכח כל אלה, ובהתחשב בכך שזו הפעם הרביעית בה המבקש נותן את הדין, נפסק כי נסיבות המקרה, אינן מאפשרות השתת עונש מאסר בפועל לריצוי במסגרת עבודות שירות, ונגזרו על המבקש 8 חודשי מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח; הפעלה במצטבר של עונש המאסר המותנה בן 4 חודשים התלוי ועומד נגדו, כך שסך הכל יהיה על המבקש לרצות עונש מאסר בפועל של 12 חודשים; 6 חודשי מאסר על תנאי לבל יעבור עבירת אלימות או איומים, למשך 3 שנים; ופיצוי למתלון בסך 1,000 ש"ח.

5. ערעור המבקש על הכרעת דינו - נדחה; ואילו ערעורו על גזר דינו - התקבל.

בפסק דינו, פיצל בית המשפט המחוזי בין שלביו השונים של האירוע: הראשון, בו איים המבקש במלל על המתלון; השני, בו חזר המבקש לדירתו, יצא שוב אל המתלון, ואיים עליו ב"הנפת סכין לעברו". אשר לשלב הראשון באירוע, נקבע בדעת רוב של השופטים ז' בוסתן ו-ש' בורנשטיין, ובניגוד לדעתו החולקת של השופט מ' קרשן, כי יש להותיר על כנה את ההרשעה בעבירת האיומים בגין התנהלותו של המבקש. זאת, מן הטעם כי אף אם המתלון לא הבין את דברי המבקש במלואם, עדיין חש מאוים, משקלט שבדבריו יש איום.

לצד זאת, הוסכם פה אחד ביחס לשלב השני של האירוע, כי מעשה המבקש לא התגבש לעבירת איומים "מושלמת" אלא כדי ניסיון בלבד - שכן, המתלונן היה נעדר מודעות לקיומו של החפץ החד, ומשכך לא קלט איום זה בחושי. קביעה זו נסמכה על הלכת בית משפט זה ברע"פ 2038/04 לם נ' מדינת ישראל, פ"ד ס(4) 96 (2006) (להלן: הלכת לם), לפיה "... בהיעדר קליטה של דברי האיום אצל המאויים עצמו, נותר מעשה האיום בגדר ניסיון בלבד..." (שם, פסקה 23). בהינתן קביעות אלו, הרשעת המבקש בעבירת האיומים נותרה בעינה.

נוכח האמור, מצא בית המשפט המחוזי להקל בעונשו של המבקש, כך שחלף 8 חודשי המאסר בפועל שהוטלו עליו על ידי בית משפט השלום בגין עבירה זו, יהיה עונשו 4 חודשי מאסר בפועל. על כן, ומשעונש המאסר המותנה הופעל במצטבר, המבקש ירצה סך הכל 8 חודשי מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח. יתר רכיבי הענישה נותרו ללא שינוי.

6. מכאן הבקשה שלפניי, במסגרתה טוען המבקש כי עניינו מעורר סוגיה עקרונית החורגת מנסיבותיו הפרטניות, וכי יש לקבלה אף משיקולי צדק ומניעת עיוות דין.

נטען כי דעת הרוב בפסק דינו של בית המשפט המחוזי, מרחיבה את יסודות עבירת האיומים באופן שגם אמירת מילים גסות ומגדפות - שאינן אמירות מאיימות שנקלטו בחושי של המאויים - עשויות להיכלל בגדר עבירת איומים. הודגש כי הערכאה הדיונית לא פירשה בהכרעת הדין מה היה טיב האיום שחש המתלונן ביחס להתנהלותו של המבקש, ומאידך שופטי דעת הרוב בערכאת הערעור התמקדו בחשש או בפחד שחווה המתלונן כנדבך אשר מגבש את עבירת האיומים.

אשר לגזר דינו, המבקש עתר להקלה בעונשו, ולכל הפחות שלא יוטל עליו "עונש מאסר בכליאה ממשית". נטען כי חרף ההקלה בעונשו, בית המשפט המחוזי שגה עת דחה את האפשרות כי עונש המאסר בפועל שהוטל עליו ירוצה בדרך של עבודות שירות ולא מאחורי סורג ובריח.

דיון והכרעה

7. דין הבקשה להידחות.

כידוע, רשות ערעור ב"גלגול שלישי" תינתן במשורה ובמקרים חריגים בלבד, בהם מתעוררת סוגיה משפטית עקרונית רחבת היקף, החורגת מעניינו הפרטני של המבקש, או מטעמי שיקולי צדק ייחודיים, לרבות עיוות דין (רע"פ 2155/22 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (11.4.2022)).

הבקשה שלפניי אינה עומדת באמות מידה אלו - עניינה ביישומה של הלכה קיימת על נסיבותיו הפרטניות של המבקש, ודי בכך כדי לדחותה (רע"פ 1322/19 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (14.3.2019)).

כקביעת בית המשפט המחוזי, עניינו ביישום הלכת לם על הנסיבות הקונקרטיות של המקרה דנן. המתלונן הבין שהמבקש כועס, אומר דברים "לא טובים", וחש מאויים ממנו. הלכה ברורה היא כי איום יכול להיעשות "בכל דרך שהיא" כלשון סעיף 192 לחוק (להרחבה ראו הלכת לם, פסקה 7); וכי לצד זאת, נדרש ש"האיום ייקלט על ידי המאויים עצמו".

(שם, פסקה 25). משנקבע כי המתלונן קלט כי בדברי המבקש יש איום, גם אם לא הבינו במלואו, וכן חש מאוים ממנו, הרשעת המבקש הייתה בדין.

8. למעלה מן הצורך, לא מצאתי ממש בטענות המבקש, לפיהן ביטא "אמירות נסערות מלוות בגידופים" אשר יצרו אמנם "אי-נוחות בקרב מי ששמע אותן", אולם אין לראותן כ"איומים". בבקשה שלפניי, אין מחלוקת על קביעותי העובדתיות של בית משפט השלום, משהמבקש חזר בו מהטענות שהעלה נגדן בבית המשפט המחוזי - משכך, לא תישמע טענת המבקש לפיה דבריו לא עלו לכדי איום, בהינתן הקביעה העובדתית כי המבקש איים כי יביא סכין, נכנס לדירה, וחזר עם חפץ חד שהמתלונן אמנם לא ראה (ע"פ 7171/13 לוגסי נ' מדינת ישראל (3.2.2015)).

9. אשר לעונש שהושת על המבקש, בית המשפט המחוזי הקל בו באופן משמעותי, והורה על הפחתת ארבעה חודשי מאסר בפועל. זאת על אף שהרשעותיו הקודמות, בכלל זה עונשי המאסר שריצה ועונש המאסר המותנה התלוי ועומד נגדו - לא הרתיעו אותו מביצוע העבירה.

בנסיבות אלו, לא מצאתי להתערב בקביעת הערכאות קמא, כי המבקש אינו ראוי לרצות את עונשו במסגרת עבודות שירות. ממילא, כלל ידוע הוא, כי לנאשם אין זכות קנויה שעונש המאסר בפועל שהוטל עליו, ירוצה בדרך של עבודות שירות ולא מאחורי סורג ובריח (רע"פ 6870/21 דהן נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (19.10.2021)).

לאור האמור, נחה דעתי כי עונשו של המבקש אינו מחמיר עמו, וודאי שאין בו משום סטייה ניכרת ממדיניות הענישה הנוהגת בנסיבות דומות, המצדיקה מתן רשות ערעור ב"גלגול שלישי" (רע"פ 1864/22 עדיו נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (6.4.2022)).

10. סוף דבר, הבקשה נדחית. עם דחייתה, מתייתרת הבקשה לעיכוב ביצוע.

לפנים משורת הדין, אורה על דחיית מועד התייצבות המבקש בשבוע ימים, כך שהוא יתייצב לשאת בעונש המאסר בפועל שהוטל עליו ביום 8.5.2022 עד השעה 10:00 בבית מעצר הדרים, או על פי החלטת שירות בתי הסוהר, כשברשותו תעודת זהות או דרכון. על המבקש לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיון מוקדם, עם ענף אבחון ומיון של שירות בתי הסוהר, בטלפונים: 08-9787377 או 08-9787336.

ניתנה היום, כ"ז בניסן התשפ"ב (28.4.2022).

ש ו פ ט